

Helse- og omsorgsdepartementet
P.b. 8011 Dep
0030 Oslo

Innspill til Handlingsplan for bedre kosthold i befolkningen 2007-2011

Statens seniorråd takker for invitasjonen til å komme med innspill og kommentarer til den tverrdepartementale handlingsplanen for bedre kosthold. Rådet er fornøyd med at kosthold i eldre år inngår i planen med gode forslag til fokusering i disposisjonen til innsatsområder og delmål. I denne tilbakemeldingen rettes søkelyset på noen enkelte områder og tiltak som bør inngå i planen og gjennomføres på nasjonalt plan.

Sunt kosthold i eldre år

I og med at et sunt og riktig kosthold har stor innvirkning på helsen gjennom hele livet, er Statens seniorråd tilfreds med at sunt kosthold i eldre år inngår som et eget innsatsområde i planen. Rådet er opptatt av at FNs prinsipper for eldre i verden og eksisterende dokumentasjon og lovgivning følges opp i det daglige virket.

I FNs prinsipper for eldre i verden som har mottoet "Å legge liv til de årene som har blitt lagt til livet", påpekes det i det første av 18 prinsipper at

Eldre skal ha adgang til tilstrekkelig med mat, vann, husly, klær og helsetjenester gjennom inntekt, familie, selvhjelp og offentlige tiltak.

Forslag til tillegg under innsatsområdet: Rådet mener det er nødvendig å rette oppmerksomheten mot kombinasjonen mat og mosjon da det har vesentlig betydning for helse og velvære i eldre år.

Forslag til tiltak: For at eldre skal få lyst til å leve et sunt liv med best mulig helse, er det behov for en nasjonal kampanje for et godt og riktig kosthold i eldre år. En positiv kampanje der eldre får gode råd og tips for å kunne spise og leve godt, kan formidles gjennom radio, TV, ukeblader, aviser, brosjyrer, kursopplegg o.a.

Som eksempel sender vi med kopi av brosjyren "Spis godt – Lev godt!" med positiv vinkling på kosthold i eldre år som ble utarbeidet og utgitt av rådet i 1987. Den slo an og ble svært etterspurt og trykket opp flere ganger. Brosjyren ble distribuert i tilsammen 350.000 eks det neste tiåret. Den er ikke trykket opp etter at det siste opplaget gikk tomt for flere år siden.

En nasjonal kampanje som nevnt ovenfor med positivt vinklet materiell med gode råd, vil være et viktig bidrag i det fylkeskommunale/kommunale samarbeidsprosjektet Partnerskap for folkehelse.

Ernæring i helse- og sosialtjenesten

Da mange i høy alder har behov for behandling, pleie og omsorg fra det offentlige, er det viktig at denne store brukergruppens behov for sunn og riktig kost ivaretas av tjenesteytere som har god kunnskap om ernæringsbehov i fht sykdommer og medisinerer i eldre år.

Det går klart fram av Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene under oppgaver og innhold i tjenestene at kommunen skal etablere et system av prosedyrer som søker å sikre at brukeren får tilfredsstillende grunnleggende behov. Med det menes bl.a.

- fysiologiske behov som tilstrekkelig næring (mat og drikke), variert og helsefremmende kosthold og rimelig valgfrihet i forhold til mat
- tilpasset hjelp ved måltider og nok tid og ro til å spise

Forslag til tillegg under innsatsområdet: I tillegg til at temaet mat og måltid som del av pleie- og omsorgstjenestens virksomhet skal belyses, bør behovet for riktig mat i fht sykdommer og medisinerer i eldre år belyses.

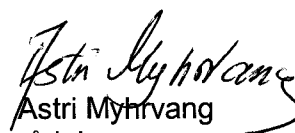
Forslag til tiltak: For at behandlingen av sykdommer og sår og den daglige omsorgen skal ivaretas på best mulig vis, er det viktig med bl.a.

- forskning om kunnskap/kompetanse i helse- og sosialtjenesten om riktig mat ved ulike sykdommer og inntak av medisiner i eldre år
- forskning/kunnskap om hvordan tilberedning og distribusjon av maten virker inn på eldres matlyst og helse.

Disse forslagene gjelder likeledes innsatsområdene Kunnskap og kompetanse om kosthold og Forskning og overvåking.

Vennlig hilsen

Lena Hagberg
seniorrådgiver

Astri Myhrvang
rådgiver

Vedlegg: Kopi av "Spis godt – Lev godt!"